

DN

Beslut den 20 september 1962.

DN 64/62

angående bitr. överläkaren vid hudkliniken
å karolinska sjukhuset H. Gentele.

MEDICINALSTYRELSENS
DISCIPLINNÄMND

ÖVERLÄMNAR DENNA AVSKRIFT TILL

Akten

FÖR KÄNNEDOM.

DN 64/62

Medicinalstyrelsens disciplinnämnds
beslut den 20 september 1962 i ärende
angående biträdande överläkaren vid hud-
kliniken å karolinska sjukhuset H. Gentele.

Med en till medicinalstyrelsen den 13 februari 1962 inkommen skrivelse har direktionen för ovannämnda sjukhus överlämnat en av Gudrun Svensson, Söderby sjukhus, Uttran, undertecknad, till direktionen ställd skrift. I denna har Svensson, under förmälan att hon under tiden 4 - 21 oktober 1961 varit intagen på avdelning fyra å hudkliniken vid karolinska sjukhuset, anmält att Gentele luktat sprit på avdelningen, varför hon låtit skriva ut sig därifrån. Vidare har Svensson uppgivit, att hon tidigare konsulterat Gentele på dennes privatmottagning samt att han även då luktat sprit och varit tydligt spritpåverkad, till följd varav hon upphört att konsultera honom.

Efter remiss har berörda direktion - som hört Gentele och följande befattningshavare vid hudkliniken, nämligen professorerna Sven Hellerström och Åke Nilzén, docenterna Anders Lodin och Erik Skog, underläkaren Karin Oleson, översköterskorna Adela Jonsson, Kristina Lindahl och Margareta Wohlin, sjuksköterskan Anna-Mari Torstenson samt kassörskan Ingrid Sjunnesson ävensom prosektorn vid patologiska institutionen Kaj Lindberg - den 17 mars 1962 överlämnat protokoll, fört vid förhören jämte yttrande av förutvarande t.f. underläkaren vid hudkliniken Lars Hallqvist.

Svensson har vid telefonförfrågan den 21 mars 1962 upplyst, att hennes besök hos Gentele på dennes privatmottagning skett sommaren 1959.

Gentele har den 18 april 1962 förklarat sig icke ha något att tillägga utöver vad som framginge av ovannämnda förhör med honom.

T.f. överläkaren vid karolinska sjukhuset Jan-Otto Ottosson - som i skrivelse till medicinalstyrelsen den 2 mars 1962 anmält, att Gentele sedan den 9 februari 1962 varit intagen å sjukhusets psykiatriska klinik - har i skrivelse till styrelsen den 4 maj 1962 anmält, att Gentele den 9 mars 1962 utskrivits från kliniken samt att i Genteles aktuella tillstånd icke funnes något, som tydde på att han skulle ha återfallit i spritmissbruk.

Den 14 juni 1962 har inför disciplinnämnden hållits muntligt förhör med Gentele.

Visserligen tyder utredningen på att Gentele vid olika tillfällen från hösten 1961 och fram till den 9 februari 1962 i sin tjänst såsom biträdande överläkare vid karolinska sjukhuset varit påverkad av sprit. Emellertid kan det genom utredningen icke anses ådagalagt, att Gentele vid ifrågavarande tillfällen icke kunnat nöjaktigt utöva läkaryrket. Vid sådant förhållande föranleder

vad i denna del av ärendet förekommit icke någon disciplinnämndens åtgärd.

Enär de mot Gentile i hans enskilda verksamhet som läkare riktade klagomålen avse förhållanden, som ligga mer än två år tillbaka i tiden, föranleder med hänsyn till gällande regler om preskription vad härutinnan förevarit icke något nämndens vidare yttrande.

Arthur Engel

Axel Odelberg

/G. Surenus

Bestyrkes
å tjänstens vägnar

J. Brand

KAROLINSKA SJUKHUSET

Telefon, växel
Riks 340650
Lokal 340500

Kungl. Medicinalstyrelsen

Ink. 13 FEB 1962

DN 064

Kungl. Medicinalstyrelsen

Fack

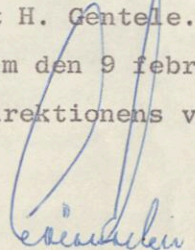
Stockholm 3

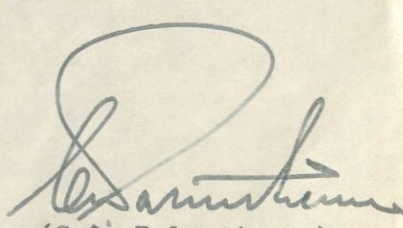
./.

Jämlikt föreskrift i 56 § första stycket nådiga reglementet den 30 juni 1960 för karolinska sjukhuset får direktionen för sjukhuset för den åtgärd som må ankomma på medicinalstyrelsen överlämna närslutna anmälan av fru Gudrun Svensson (avd. 7, sal 3, Söderby sjukhus, Uttran 2) mot biträdande överläkaren vid hudkliniken å sjukhuset H. Gentele.

Stockholm den 9 februari 1962

På direktionens vägnar:

(Göran Karlén)

(C.O. Palmstierna)

b.e.

KAROLINSKA SJUKHUSET

Ink. - 8 FEB 1962

D:nr... 664...

Kungl. Medicinalstyrelsen

Ink. 13 FEB 1962

DN 064

Enligt uppgift per tel. från fru
Svensson d. 21.3.62 var det
under sommaren 1959, som
hon besökte Gentile i hennes
privatmottagning. Carl-G. Heiser

Till

Rekttionen för Karolinska
Sjukhuset.

kuder tecknad som under tiden
4/10 - 21/10 1961 varit intagen
i ord 4, för härmed anmäla
att L.f. överläkaren Docent H. Gentile
tuktade sprit på ordelningen,
varför jag lät skriva ut mig.
Vid besök tidigare på Docent
Gentiles privatmottagning, har
han även tuktat sprit, samt
 varit tydligt spritpåverkad.
Av denna anledning slutade
jag att besöka hans privat-
mottagning.

Stockholm den 7/2 1962

Fra Gudrun Svensson

Söderby Sjukhus

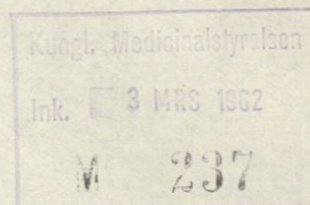
ord 7 sal 3

ochan 2.

0453 / 31000

KAROLINSKA SJUKHUSET
STOCKHOLM 60

Till Kungl. Medicinalstyrelsen
Stockholm 3

aa 7/3 62
m

"Rabbing i jäkligtstånd"

Jämligt Kungl. Med. styr:s cirkulär nr 98 av den 8 okt. 1951
får jag härmed anmäla att leg. läk. docent Herman Gentele sedan
den 9.2.1962 är intagen på Karolinska sjukhusets psykiatriska
klinik. Hans sjukhistoria och aktuella status framgår av bifogade
journalkopia.

*förmedl. d. 11
av Cent. d. 12
minst*

Stockholm den 2 mars 1962.

Jan-Otto Ottosson

(Jan-Otto Ottosson)

t.f. överläkare

KAROLINSKA SJUKHUSET
STOCKHOLM 60

ÖVERDIREKTÖREN

Kungl. Medicinalstyrelsen

Ink. 17 MRS. 1962

ack 64/62 DN

Kungl. Medicinalstyrelsen

Fack

Stockholm 3

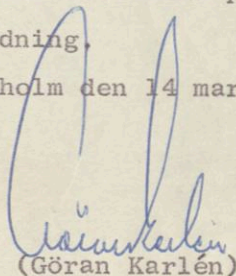
./.

Med anledning av härmed återgående remiss den 19 februari 1962 (DN 64/62) av viss anmälan mot biträdande överläkaren vid hudkliniken å karolinska sjukhuset H.

./.

Gentele får jag härmed överlämna protokoll över i ärendet verkställd utredning.

Stockholm den 14 mars 1962

(Göran Karlén)

*Palusticena, 19.3.62: Gentele har fått anslutt
av ovanstående protokoll. Han har följande sig
icke vilja yttra sig däröver.*

/Gl

17 MRS. 1962

ael 64/62 DN

Protokoll fört nedanstående dagar in-
för överdirektören vid karolinska sjuk-
huset med anledning av en från medici-
nalstyrelsen för utredning remitterad
anmälan mot biträdande överläkaren H.
Gentele.

Den 28 februari 1962

Från medicinalstyrelsen hade inkommit en den 19 februa-
ri 1962 dagtecknad, så lydande remisskrivelse:

"Remitteras till överdirektören för karolinska sjukhu-
set med anhållan, att överdirektören ville i ärendet höra
Gentele och de befattningshavare vid ifrågavarande avdelning
som kunna ha upplysningar att lämna i ärendet samt därefter
till medicinalstyrelsen inkomma med den verkställda utred-
ningen jämte remisshandlingarna. Stockholm den 19 februari
1962.

På Kungl. medicinalstyrelsens vägnar:

Carl-Gösta Hesser

/ B. Hirsch"

Den vid remisskrivelsen fogade anmälningsskriften hade
följande lydelse:

"Till Direktionen för Karolinska Sjukhuset.

Undertecknad som under tiden 4/10-21/10 1961 varit in-
tagen å avd. 4, får härmed anmäla att t.f. överläkaren Do-
cent H. Gentele luktade sprit på avdelningen, varför jag
lät skriva ut mig. Vid besök tidigare på Docent Genteles
privatmottagning, har han även luktat sprit, samt varit
tydligt spritpåverkad. Av denna anledning slutade jag att
besöka hans privatmottagning.

Stockholm den 7/2 1962

Fru Gudrun Svensson

Söderby Sjukhus

avd. 7 sal 3

Uttran 2"

Med anledning härav hade överdirektören beslutit att
i ärendet höra - förutom i anmälan avsedde biträdande över-
läkaren vid hudkliniken H. Gentele - i det följande angivna
befattningshavare vid nyssnämnda klinik ävensom prosektorn
vid patologiska institutionen K. Lindberg. Därjämte hade
från förste marinläkaren L. Hallqvist, Fårösund, inhämtats
härvid fogade skriftliga yttrande.

./.

Biträdande överläkaren Herrman Gentele uppgav på frågor, att han vore född den 2 augusti 1918, att hans fullständiga namn vore Herrman Richard Georgson Gentele, att han vore anställd som läkare vid hudkliniken å karolinska sjukhuset alltsedan 1 mars 1948, nämligen under tiden till och med 31 januari 1955 som förste underläkare och från och med den 1 februari 1955 som biträdande överläkare. Han hade icke tidigare varit underkastad disciplinär bestraffning. På fråga förmälte Gentele att han icke önskade anlita biträde av försvarare.

Sedan medicinalstyrelsens remisskrivelse och anmälnings-skriften upplästs för Gentele, anförde denne.

(Gentele, som alltsedan den 9 februari 1962 vore sjuk-skriven och intagen för vård å karolinska sjukhuset, hade icke någon minnesbild av anmälaren.) En sådan kunde han dock erhålla vid genomgång av journalanteckningar beträffande an-mälaren och han skulle säkerligen känna igen anmälaren vid konfrontation. Han hade ej något minne av att anmälaren, såsom påstodes i anmälningen, låtit skriva ut sig. Förmod-ligen hade Gentele under den i anmälningen angivna tiden, 4-21 oktober 1961, i egenskap av tf. överläkare, omhänder-haft sjukvården vid vårdavdelning 4 å hudkliniken. (Vid två tillfällen under hösten 1961, Gentele kunde ej erinra sig data härför, hade han haft svåra akuta gallbesvär. Vid ena tillfället hade han därför nödgats avbryta ronden och bed-ja överläkaren övertaga densamma. Vid det andra tillfället hade han varit verksam å sin privatmottagning (Götgatan 9) men tvungits avbryta denna. För att lindra besvären hade han vid båda tillfällena intagit papaverin och nitrogly-cerin.) Gentele kunde icke erinra sig att han vid andra till-fällen nödgats avbryta påbörjad rond eller mottagning. Det syntes honom egendomligt om dessa två nu nämnda tillfällen skulle sammanfalla med de i anmälningen avsedda händelser-na men uteslutet vore det icke.

(På frågor av överdirektören förnekade Gentele att han någonsin förtärt alkohol under tjänstgöring. Han hade ej heller av någon annan patient än anmälaren utsatts för be-skyllning att lukta alkohol eller vara påverkad därav.

Gentele anförde vidare, att han hösten 1961 känt sig utarbetad och deprimerad. Härigenom hade han jämväl tidvis

+ storle v

blivit sömnlös. (Det hade då stundom inträffat att han vid 4-5-tiden på morgonen tagit ett glas^{x)} cognac eller whisky, dock ej i sådan kvantitet att han blivit påverkad.) Måhända kunde han härigenom vid några tillfällen ha luktat alkohol. Gentele trodde, att kombinationen av akut depression och akuta gallbesvär kunnat ge anledning till missförstånd från anmälarens sida.

På frågor förmälte Gentele, att han ej låtit undersöka sig för gallbesvären. Han hade varit neurastenisk och trött och detta torde vara anledning till att han ej låtit företaga undersökning. Prosektorn vid patologiska avdelningen K. Lindberg, med vilken Gentele hade samarbete, hade vid något tillfälle hösten 1961 sagt till Gentele, att han verkade deprimerad och borde göra något åt det. Några dagar senare hade Lindberg tagit Gentele med sig till biträdande överläkaren vid psykiatriska kliniken C.M. Ideström, med vilken Gentele haft konsulterande samtal ett par gånger. Ideström hade bl.a. givit Gentele lugnande medel, som Gentele emellertid mått illa av. Han borde ha tagit en längre ledighet för att återvinna krafter och komma över sin depression men ej heller det hade han gjort. Den vila han nu erhållit under sin sjukskrivning hade haft god inverkan på hälsotillståndet.

Överdirektören meddelade, att viss vid hudkliniken tjänstgörande personal komme att höras i ärendet. Gentele skulle bliva satt i tillfälle att yttra sig med anledning av vad därvid kunde framkomma.

Slutligen förmälte Gentele, att han ej gjorde anspråk på att anmälaren hördes muntligen.

Den 1 mars 1962

Underläkaren Karin Olsson förmälte att hon tjänstgjort som vikarierande underläkare och underläkare vid hudkliniken sedan år 1950. På de senare åren hade hon mest tjänstgjort på polikliniken. Dr Olsson kände icke till anmälaren men hade hört sägas att en anmälan skett.

Under de senare åren hade Gentele icke tjänstgjort på polikliniken. Dr Olsson hade emellertid mött honom praktiskt taget varje dag, men hade aldrig sett honom påverkad av alkohol under tjänstgöring och kunde icke erinra sig att hon hört talas om att Gentele skulle ha missbrukat alkohol förrän efter det anmälan inkommit. Vid en del tillfällen hade

hon för konsultation kallat Gentele till polikliniken. Icke heller vid sådana tillfällen hade hon lagt märke till någon alkoholpåverkan. Vid ett par tillfällen på senare tid hade någon doft av alkohol kunnat förmärkas, dock ej mer än om han skulle ha förtärt alkohol kvällen innan. Dr Olsson kunde ej säga att något i Genteles uppträdande tydde på att han skulle vara intoxikerad. Han kunde kanske sägas vara li-
tet ojämn till humöret men ej mer än inom normala gränser.

✓ Professorn Åke Nilzén förmälte på fråga att han kände till föreliggande anmälan mot Gentele. Nilzén hade ej möjlighet att närmare följa Gentele under dennes arbete men däremot toge han ofta del av utlåtanden som denne avfattat. Han hade aldrig själv känt någon lukt av alkohol från Gentele och ej heller sett honom påverkad av alkohol. Under senare tid hade Nilzén lagt märke till att Gentele stundom påtagligen reagerat trögt och gått trögt samt haft en viss tremor i fingrarna. Nilzén hade trott att detta förorsakats av påverkan av alkohol. Här kunde Nilzén vara influerad av att han hört andra (docenterna Skog och Lodin) säga, att Gentele sannolikt brukade alkohol en del.

✓ Docenten Erik Skog förmälte sig hava hört talas om anmälningen mot Gentele. Skog, som varit anställd vid sjukhuset i drygt 11 år hade haft att göra med Gentele på kli-
niken och dagligen träffat honom där. Han hade också i två år, 1958-60, delat praktik med honom. Skog och Gentele hade dock ej umgåtts privat. (Skog hade märkt att Gentele under de sista åren upprepade gånger varit mer pratsam än vanligt, darrig, kallsvettig och exalterad. Dessa symptom tydde på påverkan av narkotika av något slag. Vid ett tillfälle, förmodligen hösten 1961, hade Skog mitt på dagen känt en viss spritlukt från Gentele. Underläkarna på kliniken hade tyckt sig förstå att Gentele icke varit tillräckligt försiktig med alkohol. Under sista tiden synes Gentele ha varit ganska deprimerad.) Det är möjligt att Skog talat med professorn Nilzén om detta. Som läkare hade Skog varit ganska bekymrad för Gentele och hade också sagt till Gentele att, när det gällde privatmottagningen, ej bruka alkohol så att patienterna kunde lägga märke till det. På fråga sade Skog att han aldrig hört någon patient yttra, att Gentele skulle ha varit spritpåverkad.

Den 2 mars 1962

✓ Professorn Sven Hellerström förmälte att anmälaren kommit upp till Hellerström innan föreliggande anmälan gjordes. (Anmälaren hade omtalat, att hon sökt Gentele på dennes privatmottagning och därvid funnit Gentele påverkad av alkohol. Hon sade sig ha erfarenhet av alkoholism i sin omgivning) och avskydde därför allt spritmissbruk. (Sedan hade hon intagits på kliniken, avdelning 4. Hon hade på avdelningen känt att Gentele vid en rond luktat alkohol och rapporterat detta till den läkare, vikarierande underläkaren Lars Hallqvist, som tjänstgjort som avdelningsläkare. Efter detta hade hon låtit utskriva sig.) Någon anteckning om att anmälaren utskrivits från sjukhuset på egen begäran hade icke införts i journalen beträffande henne. Anmälaren lede av en åkomma som skulle behandlas med kolsyresnö. (Hon hade sagt att hon icke önskade bli behandlad av en läkare, som vore så darrhänt som Gentele.) Anmälaren hade icke haft något yrkande men hade ansett att det icke finge förekomma att läkarna luktade alkohol och att Gentele borde omhändertas. (Anmälaren, som torde vara i åldern 35-40 år, hade verkat balanserad och Hellerström hade icke kunnat spåra något argt uppsåt i anmälningen.) Hellerström framhölle uttryckligen att klagomål ej framförts av någon annan patient beträffande Gentele, som vore en mycket skicklig och omdömesgill kliniker.

(Hellerström hade aldrig själv kunnat iakttaga att Gentele skulle ha varit påverkad av alkohol. En gång hösten 1961 hade Hellerström emellertid lagt märke till en lukt från Gentele, som han uppfattat som förorsakad av alkohol.

Sedan omkring 2 år tillbaka hade Hellerström lagt märke till att Genteles beteende förändrats och ett visst sömngångaraktigt beteende hade utvecklats. Det hade blivit svårare att få kontakt med honom. Det beteendemönster, som sålunda utvecklats, i förening med vissa förändringar i Genteles utseende och en påtaglig tremor, vore av den art, som iakttoges vid fall av intoxication och ledde tanken i första hand till ett överdrivet bruk av alkohol. Emellertid hade Gentele skött sitt arbete utan anmärkning och inga beskyllningar hade kommit till Hellerströms kännedom, som motiverat ett ingripande.)

Vid ett tillfälle, hösten 1961, hade Hellerström talat

med Gentele och sagt honom att han såg dålig ut. Gentele hade svarat att han lede av sömnlöshet och att han därför då och då drack litet sprit. Då Hellerström rått honom att konsultera en psykiater hade Gentele svarat att det hade han gjort.

Bland läkarna på kliniken hade man haft en obestämd uppfattning om att Gentele på något sätt vore intoxikerad, dock ej på något gravt sätt.

✓ Docenten Anders Lodin förmälte att han tjänstgjorde på hudkliniken sedan år 1951 med huvudsaklig verksamhet såsom läkare på vårdavdelningar. Han hade under 5-6 år vetenskapligt samarbetat med Gentele men aldrig sett honom spritpåverkad under tjänstgöring. Samarbetet med honom hade gått friktionsfritt och Gentele hade alltid varit korrekt och nykter. Gentele vore mycket svår att komma in på livet och Lodin kunde därför icke säga att han kände Gentele mycket som människa. Gentele synes taga illa vid sig av motgångar och ha lätt för att bli deprimerad. Enligt Lodins mening torde det ha tagit hårt på Gentele att inrättandet av den för Gentele föreslagna laboratorstjänsten i dermatologisk histo-patologi blivit skjutet på upprepade gånger. Enligt Lodins mening vore Gentele en utomordentligt skicklig dermatolog.

(Såvitt Lodin kunde förstå hade Gentele för några år sedan råkat ut för en personlig tragedi. Det vore möjligt att han i samband härmed börjat förtära alkohol till övermått. Någon enstaka gång hade man kunnat känna spritluk från Gentele, dock ej mera än om han förtärt en del alkohol kvällen innan. Såvitt Lodin visste hade Gentele icke konsumerat alkohol på sjukhuset. Vid något tillfälle för ett par år sedan hade Gentele mera i förbigående talat om att han stundom hade gallbesvär. Under senare tid hade Lodin märkt en viss tröghet och tremor hos Gentele och det kunde ibland vara svårt att få honom att sätta igång med ett arbete och att få det färdigställt.

I samband med att föreliggande anmälan inkommit mot Gentele hade Lodin talat med honom härom. Gentele hade därvid vidgått att han konsumerat alkohol sedan han lämnat tjänsten för dagen. Lodin hade försökt få honom att avstå från alkohol helt och hållet. Det hade gått bra någon kortare tid, men Gentele synes icke vid den tiden haft sjukdomsinsikt.

På fråga förmälte Lodin att han icke kände till att anmälaren låtit utskriwa sig av anledning som angåves i anmälan. Lodin hade vid denna tid varit inkallad till militärtjänstgöring.

Den 5 mars 1962

✓ Översköterskan Adela Jonsson förmälte att hon vore anställd på sjukhuset sedan 1948 och avdelningssköterska på vårdavdelning 4. Sister Adela kom ihåg anmälaren, som varit intagen på avdelning 4 mellan den 4 och 21 oktober 1961 enär anmälaren varit ganska pratsam. Anmälaren hade i början av sin sjukhusvistelse haft en del att anmärka på Söderby sjukhus. I början hade allt varit bra på karolinska sjukhuset men efter en kortare tid hade anmälaren sagt att hon längtat tillbaka till Söderby sjukhus. Sister Adela hade icke haft något dåligt intryck av anmälaren, men fått en känsla av litet allmän kverulans. Efter utskrivningen hade patienten ett par gånger varit uppe på kliniken och hälsat på de andra patienterna. Med sister Adela hade anmälaren icke talat något om att Gentele skulle ha luktat alkohol. Däremot hade sister Adela hört av ett biträde att anmälaren skulle ha nämnt detta för biträdet.

Även sedan hösten 61.

Sister Adela hade under många år samarbetat med Gentele. Såväl från personalens som från patienternas synpunkt funnes endast gott att säga om honom. Gentele vore mycket omtänksam om patienterna. Sister Adela hade för sin del aldrig märkt någon alkohollukt från Gentele. Ibland hade han kanske verkat frånvarande. Sister Adela tillskreve detta den omständigheten att Gentele hade besvär av överkänslighet för salicylsyra. Sister Adela hade aldrig hört någon patient klaga på Gentele. Om det var så att anmälaren hade låtit skriva ut sig på sätt angåves i anmälan, så måste tjänstgörande avdelningsläkaren, dr Lars Hallqvist, skrivit ut henne. Sister Adela hade ingen kännedom om detta.

Även på senare tid.

✓ Översköterskan Kristina Lindahl vore anställd vid sjukhuset sedan hösten 1957 och avdelningssköterska på avdelning 3, som vore barnavdelning. Sister Kristina hade under flera år haft mycket samarbete med Gentele, som hade överinseendet över sjukvården vid avdelningen och två gånger i veckan ginge storrond där. Under senare tid ha-

de vikarie tjänstgjort för Gentele då denne vikarierat som överläkare.) Syster Kristina ansåge att Gentele vore en utmärkt skicklig och samvetsgrann läkare och mycket förstående för såväl de intagna barnen som för föräldrarna. Syster Kristina hade aldrig sett Gentele påverkad av alkohol och icke heller iakttagit någon lukt av alkohol från honom. Assistentköterskan, syster Ann-Mari Torstensen hade emellertid en gång efter en stor rond sagt att Gentele verkat en aning "rödbrusig". Syster Kristina hade icke förrän nu hört några rykten om att Gentele skulle missbrukat alkohol.)

✓ Sjuksköterskan Ann-Mari Torstenson vore assistentköterska på hudavdelning 3 sedan hösten 1957. Syster Ann-Mari hade en gång hösten 1961 vid en stor rond klockan 9 på morgonen märkt att Gentele varit pussig i ansiktet och möjligen haft litet tremor i händerna. Han hade vid detta tillfälle fäst sig vid en del rena oväsentligheter och talar om dem. Syster Ann-Mari hade fått den känslan att Gentele möjligen förtärt en del alkohol kvällen innan. På senare tid hade syster Ann-Mari märkt att han ibland varit tystare än vanligt. Gentele vore enligt syster Ann-Maris mening en utmärkt läkare och intresserade sig mycket för förhållandena på avdelningen och för de sjuka barnen. Hennes spontana reaktion inför anmälningen vore överraskning.

✓ Översköterskan Margareta Wohlin vore anställd vid sjukhuset sedan 1951 och avdelningssköterska vid vårdavdelning 5. (Sedan omkring år 1955 har hon samarbetat med Gentele,) som haft överinseendet över sjukvården vid avdelningen under de tider då han ej vikarierat för överläkaren. Syster Margareta (hade haft mycket kontakt med Gentele i arbetet,) som hon stundom funne litet blyg. Hon ansåge Gentele vara mycket skicklig och mån om patienterna. Han vore lugn och bestämd mot patienterna och gav sig mycket tid med dem. (Syster Margareta hade aldrig märkt att Gentele skulle varit spritpåverkad, ej heller hade någon doft av alkohol förmärkts från honom.) Syster Margareta hade inte heller hört ryktas om att Gentele skulle missbruka alkohol. Syster Margareta kände sig chockad av den nu föreliggande anmälningen. (Syster Margareta ville tillägga dels att hon varit i Korea i drygt 1½ år under åren 1958-60 och dels att hon under det sista halvåret icke haft någon kontakt med Gentele. Under denna tid hade docenten Lodin haft över-

Hon på senare tid

inseendet över avdelningen.

V Fru Ingrid Sjunnesson vore anställd såsom kassörskan vid sjukhusets kvinnliga hudpoliklinik sedan 1948. Intill dess att Gentele år 1955 blivit biträdande överläkare hade han tjänstgjort på polikliniken som underläkare. Under denna tid hade hon haft daglig kontakt med honom, därefter hade hon sett honom då och då. Under den tid Gentele tjänstgjort vid polikliniken hade fru Sjunnesson icke iakttagit något anmärkningsvärt med honom. Man hade icke heller bland personalen talat om att Gentele skulle missbruka alkohol. I november 1961 hade hon emellertid av anmälaren hört att Gentele skulle missbruka alkohol. Anmälaren hade efter utskrivningen i oktober 1961 kommit på kontrollbesök på polikliniken. Anmälaren hade sagt att hon först sökt Gentele på hans privatmottagning, därvid han varit berusad. Då fru Sjunnesson sagt till anmälaren att det vore en farlig sak att säga så, hade anmälaren sagt att hon vore säker på sin sak och beredd att stå för den. Anmälaren hade slutat som privatpatient hos Gentele, sökt på sjukhuset och blivit intagen på avdelning 4. Anmälaren hade blivit missträknad över att Gentele hade haft överinseendet över vården vid denna avdelning och hade talat med vikarierande underläkaren Lars Hallqvist därom och velat bli utskriven. Enligt fru Sjunnessons mening hade anmälaren, vars ålder hon uppskattat till omkring 35 år, verkat vederhäftig och hon hade icke talat forcerat. (Fru Sjunnesson hade förbindelse med en f.d. undersköterska vid sjukhuset, fru Märta Nilsson, som sedan ett antal år tillbaka vore anställd vid Genteles privatmottagning, därigenom att denna ibland ringde upp fru Sjunnesson för att få vissa uppgifter beträffande privatpatienter hos Gentele, som tidigare varit patienter på sjukhuset. Om fru Sjunnesson mindes rätt hade fru Nilsson för omkring 4 år sedan börjat nämna om att Gentele vore ovarsam vid bruk av spritdrycker. (Fru Nilsson, som enligt fru Sjunnessons mening vore mycket vederhäftig, hade särskilt en gång sagt att det var tråkigt att Gentele missbrukade alkohol och att patienterna kunde märka det. Det hade förekommit att han varit så påverkad att han ej kunnat utföra någon undersökning.) Fru Sjunnesson ville framhålla att patienterna på polikliniken tyckt mycket om Gentele och hon hade aldrig hört någon annan patient än anmälaren framställa klagomål

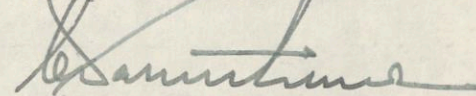
privatmottagning
ingen

mot honom. Självt hade fru Sjunnesson icke sett honom på-
verkad eller känt lukt av alkohol från honom.

Den 6 mars 1962

✓ Prosektorn vid patologiska institutionen Kaj Lindberg
förmälte, att han kände Gentele redan innan det år, antag-
ligen 1954, då denne tjänstgjort som amanuens på patolo-
giska avdelningen. Lindberg träffade i samband med tjänsten
då och då Gentele, som han mycket uppskattade. I början av
december 1961 hade han uppsökt Gentele i något ärende. Den-
ne hade sett betryckt ut och sagt att han vore sömnlös och
kände sig deprimerad.) Lindberg hade frågat honom om han ej
sökt psykiater och framhållit att det numera funnes åtskil-
liga terapeutiska metoder som kunde hjälpa. Lindberg hade
med Genteles samtycke ordnat rådfrågningstid hos biträdan-
de överläkaren vid psykiatriska kliniken C.M. Ideström.
Lindberg hade ej behövt övertala Gentele till detta, som
emellertid tyckt det vara mindre behagligt att söka läkar-
hjälp för sin sjukdom, om vilken han syntes ha insikt, på
det sjukhus där han vore anställd. Lindberg hade beledsa-
gat Gentele till Ideströms mottagning men ej närvarit vid
konsultationen. (Intet i Genteles beteendemönster hade gi-
vit Lindberg anledning att misstänka intoxikation.) Endast
den omständigheten att Gentele själv talat om sitt hälso-
tillstånd hade föranlett Lindberg att söka bispringa honom
genom att ordna kontakt med psykiatern. Efter nyss skildra-
de händelse hade Lindberg endast en gång haft kontakt med
Gentele, nämligen då Lindberg på telefon frågat Gentele,
om han varit nöjd med besöket hos Ideström.

Vid protokollet:

(C.O. Palmstierna)

ad 6/62 DN

Överdirektör

Göran Karlén

Karolinska sjukhuset

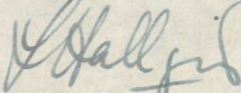
Stockholm 60.

Med anledning av Edert telefonsamtal den 6/3 får jag meddela följande uppgifter, grundade på hågkomster från min tjänstgöring som vik. underläkare vid hudavd. 4 KS under tiden 16/10 - 31/10 1961.

En av de inneliggande patienterna, en c:a 30 - 35-årig kvinna (vars namn jag tror var Gudrun Svensson), hade innan jag trädde i tjänst behandlats med kolsyrefrysningar på sina hudförändringar i ansiktet (erytematodes discoid.) av bitr. överläk. doc. Gentele. Då jag dagarna efter den 16/10 några gånger på ronderna talade med henne om en ny sådan behandling, ställde hon sig avvisande under hänvisning till att den var för smärtsam. Omkring den 20/10 hade vi i rondrummet ett nytt samtal om detta, möjligen på patientens initiativ. Härvid nämnde hon liksom tidigare, att behandlingen i fråga var obehaglig men tillfogade nu även, att hon tyckte doc. Gentele var alltför hårdhänt och dessutom spritpåverkad vid föregående tillfälle. Han skakade på handen (möjligen sade pat. också att han lukade sprit). Pat. hade även iakttagit detsamma på hans privatmottagning. Jag sade att vad hon iakttagit kanske kunde ha annan förklaring men övergick sedan till att tala om behandlingen, som hon givetvis inte var tvungen att genomgå. Möjligen kunde man nå resultat enbart med de tabletter (plaquenil), som hon samtidigt fick ta in. Jag påpekade då, att det ju inte var nödvändigt att hon låg kvar på hudkliniken för detta utan kunde fortsätta behandlingen på Söderby (efter vad jag minns kom hon från detta sjukhus). Jag minns inte, om patienten själv, sade att hon nu ville skrivas ut från KS, men tror snarare att vi under samtalet gemensamt kom fram till att det var lika bra. Jag avslutade med att säga, att jag skulle föreslå doc. Gentele detta (jag brukade inte på eget bevåg skriva ut patienterna), vilket också skedde under hänvisning till att pat. ej ville ha flera frysningar. Doc. Gentele hade inget att invända och pat. utskrevs trol. den 21/10. Hon skulle sedan kontrolleras på hudpol.

som inledning —

Fårösund den 6/3 -62

Lars Hallqvist

Stabsläkare GK

Kungl. Medicinalstyrelsen

Fack

Sthlm 3

DN 64/62

Kungl. Medicinalstyrelsen

Ink. 16 APR 1962

ad 64/62 DN

Jag har f.n. intet att tillägga
till det som framkommit i bifogade
protokoll fört vid Överdirektör Karléns
förhör med mig i anledning av anmälan.

Sthlm den 14.4.1962

H. Gentele

H.Gentele

KAROLINSKA SJUKHUSET
STOCKHOLM 60

DN

Kungl. Medicinalstyrelsen

Ink. 8 MAJ 1962

ad 237/62

Till

Kungl. Medicinalstyrelsen,
Stockholm 3.

Nytt cirk. 1/58 (id. 602 i ÖD-bok)

Jämlikt Kungl. Medicinalstyrelsens cirkulär nr 98 av den 8 okt. 1951 får jag härmed anmäla att leg.läk.docent Herman Gentele utskrevs från Karolinska sjukhusets psykiatriska klinik 9.3.1962 och att han härefter varit sjukskriven t.o.m. 30.4.1962. Hans tillstånd under den gångna tiden framgår av den bifogade journalen. I hans aktuella status finns ingenting, som tyder på att han skulle ha återfallit i spritmissbruk och i övrigt ingenting f.n., som skulle göra honom olämplig att utöva sitt yrke som läkare. Han har förklarat sig villig att hålla fortsatt kontakt med undertecknad.

Stockholm den 4 maj 1962.

Jan-Otto Ottosson
(Jan-Otto Ottosson)
t.f.överläkare

Är inlämnad motivering

f. u.

4/5-62

Ljungk

aa 20.5.62

Kallberg

Registrator

Originaljournalen återlämnad 23/5-62. B.F.-u.

Utskrift av fonetiskt upptaget muntligt förhör med biträdande
överläkaren vid karolinska sjukhuset Herman Gentele, hållet å
medicinalstyrelsen den 14 juni 1962. I utskriften ha vissa redak-
tionella ändringar vidtagits.

Dnr DN 64/62

Häradshövdingen Hesselgren: Till medicinalstyrelsen har från
direktionen för karolinska sjukhuset i februari 1962 inkommit en
skrift, varvid överlämnats en anmälan av fru Gudrun Svensson mot
doktor Gentele. I sin anmälan säger Gudrun Svensson, att hon vid
ett tillfälle sommaren 1959 besökt doktor Genteles privatmottagning
och att doktor Gentele då skulle ha luktat sprit samt varit synligt
spritpåverkad. Av denna anledning hade hon inte velat vidare besöka
privatmottagningen. Vidare säger hon sig under tiden den 4 till
och med den 21 oktober 1961 ha varit intagen på avdelning 4 på
karolinska sjukhuset, och hon påstår att doktor Gentele, som där
hade behandlat henne, luktat sprit på arbetet varför hon låtit
utskriva sig. Med anledning utav denna anmälan, som är ställd
till direktionen för karolinska sjukhuset, har överdirektören
vid karolinska sjukhuset anställt förhör med doktor Gentele och
vissa andra läkare och annan sjukvårdspersonal vid karolinska
sjukhuset, och det protokollet har vi här. Över protokollet har
doktor Gentele fått tillfälle att yttra sig men förklarat, att han
intet har att tillägga till det, som framkommit ur protokollet.
Till styrelsen har också inkommit två skrivelser från t.f. över-
läkaren Jan Otto Ottosson vid karolinska sjukhuset, den ena, dag-
tecknad den 2 mars, däri han säger: "Jämlikt medicinalstyrelsens
cirkulär nr 98 av den 8 oktober 1951 får jag härmed anmäla att
legitimerade läkaren docenten Gentele sedan den 9 februari är
intagen på karolinska sjukhusets psykiatriska klinik." I den andra
skrivelsen av den 4 maj säger Ottosson, att docenten Gentele ut-
skrevs från karolinska sjukhusets psykiatriska klinik den 9 mars och
att han herefter varit sjukskriven till och med den 30 april. Hans
tillstånd under den gångna tiden framgår av journalen och i hans
aktuella status finns ingenting som tyder på att han skulle ha åter-
fallit i spritmissbruk, och det finns ingenting, som för närvarande
skulle göra honom olämplig att utöva sitt yrke som läkare. Han

har förklarat sig villig att hålla fortsatt kontakt med undertecknaren. Ottossons anmälningar enligt det angivna cirkuläret äro föranledda av att medicinalstyrelsen vill ha kännedom om en läkare har drabbats utav rubbning i själstillståndet, i vilket fall anmälan skall ske. Följaktligen får man utgå från att Ottosson när han har gjort de här anmälningarna utgått ifrån att det var fråga om en rubbning i själstillståndet hos docenten Gentele, då han intogs och att han sedan befriats från denna rubbning, då han lämnade kliniken den 9 mars. Nu skulle jag först vilja be docenten Gentele att tala om hur ert hälsotillstånd var, då ni togs in å kliniken den 9 februari i år.

Gentele: Jag kan säga, att jag var väldigt utarbetad, överansträngd och vemodig eller deprimerad, om man säger.så. Något annat var det inte då.

H: Var det en så pass kraftig depression, att det krävdes vård på psykiatrisk klinik under en hel månad.

G: Jag tycker inte det. Jag hade önskat och jag hade begärt att få komma in på Sofiahemmet för att vila mig för att jag hade litet att gå igenom vad jag tyckte mina gallbesvär, men det var alltså docent Wideström och Ottosson som ansåg, och jag själv ansåg att jag var litet för trött.

H: Men vad var egentliga anledningen till intagningen? Det hade väl då hos doktorn framkommit vissa symtom som tydde på att en intagning var behövlig. Vad var det för symtom?

G: Jag var trött, utarbetad jag hade vikarierat för professor Hellerström de sista två åren och inte då fått ut min semester.

H: Men om man är utarbetad och grött så behöver man naturligtvis rekreation i hög grad, det är ju klart, men inte tas man då in på en psykiatrisk klinik och är där en månad bara på grund av överansträngdhet och trötthet.

G: Ja nu är väl det så, att vi läkare skall inte bedöma oss själva, utan jag följde faktiskt råd som jag fick av andra. Jag ansåg dem fel; jag ansåg att jag inte behövde komma in men jag följde de råden som jag fick.

H: Men doktor Ottosson och doktor Ideström, de bedömde tydligen situationen litet annorlunda, eftersom de gav detta rådet och Ottosson anmälde det till medicinalstyrelsen. Utgångspunkten är ju här att det skall vara rubbning i själstillståndet.

G: Han är väl tvungen att anmäla varje läkare som kommer in på en psykiatrisk klinik, eller hur?

H: Ja det står ju i cirkuläret. Frågan är ju närmast anledningen, varför denna anmälan skall göras. Det är ju därför, att medicinalstyrelsen skall kunna bedöma om det föreligger anledning till en åtgärd. Och den åtgärden är ju då i första hand frågan om en tillfällig deslegitimering eller en vidare undersökning av vederbörande. Så att då kan man säga, att vid intagningen så förelåg där skiljaktiga meningar om behovet utav vård mellan docenten Gentile själv å ena sidan och doktorerna Ottosson och Idestrom å andra sidan. De bedömde situationen annorlunda.

G: De bedömde det så att de trodde att det fanns en suicidalrisk.

H: Jaha, nu är det frågan om vilka symtom närmast som docenten Gentile företedde vid intagningen. Enligt förhörprotokollet skulle det bl.a. ha varit en uttalad tremor vid det här tillfället, som även hade visat sig sedan under vårdtiden. Vad känner docenten själv till om det?

G: Ingenting. Det tyckte jag inte.

H: Nå då skulle jag vilja fråga vilken behandling fick docenten Gentile på kliniken under den här månaden. Vad var det för behandling som sattes in?

G: Varannan dag en minuts samtal med psykiatern var den behandling som sattes in.

H: Jaha. Ingen medicinsk behandling?

G: Jag fick en tablett heminevrin 2 gånger dagligen tror jag det var och en tablett - - - under den första veckan, sedan inget mer.

H: Och vad brukar de tabletterna användas vid för sjukdomstillstånd?

G: Heminevrin användes i mycket, mycket högre dosering vid avvänjning av alkoholism.

H: Och det andra medlet?

G: Det är ett nervlugnande medel.

H: Ja, när det nu föreligger så pass skiljaktiga uppfattningar, så kanske jag får gå igenom som hastigast litet utav vad de olika personer sagt, som är hörda här för doktor Gentile har ju inte gått in i någon specialkritik utav de här yttrandena, utan bara sagt att doktorn för närvarande ej haft något tillägg.

G: Jag tyckte, att specialkritik utav det här skulle upptaga värdefull tid av mitt yrke, för Eder och mig, och jag har naturligtvis oerhört mycket, som jag skulle kunna kritisera.

H: Ja då har vi här först -ja doktorn har ju det här protokollet framför sig - på sid 2 är återgivet vad doktorn själv har sagt. Där står ju först talat om att Gentele, som alltsedan den 9 februari 1962 varit sjukskriven och intagen för vård å Karolinska sjukhuset, icke hade någon minnesbild av anmälaren. Och det är ju möjligt att det kan vara riktigt. Sedan står där vidare, att Gentele vid två tillfällen under hösten 1961, - Gentele kunde ej erinra sig data härför - hade han haft svåra akuta gallbesvär. Vid ena tillfället hade han därför nödgats avbryta ronden och bedja överläkaren övertaga densamma. Vid det andra tillfället hade han varit verksam å sin privatmottagning (Götgatan 9) men tvungits avbryta denna. För att lindra besvärerna hade han vid båda tillfällena intagit papaverin och nitroglycerin. Ja, men denna gallsjukdom; doktorn sökte aldrig någon bot för den?

G: Nej, jag var så pass trött och så pass utarbetad, att jag inte gjorde det. Jag borde ha tagit ledigt helt och hållet redan då alltså, men jag gjorde inte det. Det är ibland man inte kan, så att säga.

H: Men depressionen hade väl inte haft sin grund i gallbesvärerna?

G: Nej, nej, men alltså i det depressiva i det nevrasteniska ligger också att man inte orkar handla. Om man blir sjuk på ett annat ställe, så att säga, så orkar man inte gå till en doktor. Det är egentligen den saken och så var det ju bråk då på det sättet att jag var vikarierande professor och kunde inte ta ledigt helt enkelt.

H: Men gallbesvären har då i detta sammanhang en underordnad betydelse. Det viktigaste är, såvitt jag förstår doktor Gentele rätt, det här depressiva tillståndet som doktorn befann sig i då?

G: Men anmälan måste, tror jag, ha kommit till genom att jag var akut sjuk vid de aktuella tillfällena.

H: Ja de här gallbesvärerna är ju möjligt. Men hon påstår ju också att doktorn luktade sprit vid båda tillfällena.

G: Det får stå för henne.

H: Sedan står det, att på frågor av överdirektören förnekade Gentele att han någonsin förtärt alkohol under tjänstgöring. Ja, det skulle

då betyda, då doktorn var i tjänst på sjukhuset. Men man kan naturligtvis förtära före tjänstgöringens början. Här står ju bara under tjänstgöring.

G: Jag har talat om, att den sprit, som jag har förtärt, har varit någon gång. Ja det står på nästa sida ja.

H: Där står: "Det hade då stundom inträffat att han vid 4-5 tiden på morgonen tagit ett glas cognac eller whisky, dock ej i sådan kvantitet att han blivit påverkad". Då skulle jag vilja fråga, vad var det för sorts ~~gals~~ doktorn använde?

G: Låt oss säga 4 centiliter eller något sådant. Jag kan säga att jag har inte haft sömnmedel eller narkotika hemma så jag har tagit, vad jag haft att bjuda på till gäster, ett glas sherry möjligtvis.

H: Sedan har här hörts underläkaren Karin Olsson, och hon hade inte iakttagit någonting särskilt anmärkningsvärt. Och professor Nilzén hade aldrig själv känt någon lukt av alkohol hos Gentele och ej heller sett honom påverkad. Men han säger att han ej hade möjlighet att närmare följa Gentele under dennes arbete. Under senare tid hade Nilzén lagt märke till, att Gentele stundom påtagligen reagerat trögt och gått trögt samt haft en viss tremor i fingrarna. Nilzén hade trott att detta förorsakats av påverkan av alkohol. Här kunde Nilzén vara influerad av att han hört andra (docenterna Skog och Lodin) säga, att Gentele sannolikt brukade alkohol en del. Men Nilzén har således iakttagit en viss tremor och fått den uppfattningen, att det berodde på påverkan av alkohol. Kan hans uppgift här antagas vara fel?

G: Ja, det kommer ju så mycket rykten igång, när en sådan här sak kommer.

H: Ja förlåt det här är ju inte rykten, utan han säger ju själv här, vad han lagt märke till, så det är inte av andra han hört, utan vad han själv sett.

G: Ja, men han säger ju, trots att han har sin dörr mitt emot mig, i samma korridor, så att säga, att han inte kunnat själv träffa mig om dagarna. Han brukar träffa mig varje dag, så att det är litet egendomligt det här.

H: Det var ju kanske första tiden, att han inte hade känt någon lukt eller sett någon påverkan, men på senare tid hade Nilzén lagt märke till att Gentele stundom påtagligen reagerat trögt och gått trögt samt haft en viss tremor i fingrarna.

G: Jag började ju allvarligen själv sakta ner mitt tempo; jag arbetade

för mycket. Så jag försökte att lugna ner mig. Och när de då säger, att jag är trög, så tycker jag, att det är litet elakt, när man försöker ta det lugnare. Det är ett sunt drag.

H: Det kan ju vara riktigt, men hur är det med tremor. Får man i ett sådant här sammanhang tremor utan att man har förtärt alkohol i några större mängder?

G: Jag kan inte yttra mig om det.

H: Nej, då går vi vidare här till docenterna Skog och Lodin. De är också hörda här och Skog säger, att han hört talas om anmälningen mot Gentele. Skog, som varit anställd vid sjukhuset i drygt 11 år, hade haft att göra med Gentele på kliniken och dagligen träffat honom där. Skog hade märkt att Gentele under de sista åren upprepade gånger varit mer pratsam än vanligt, darrig, kallsvettig, och exalterad. Dessa symtom tydde på påverkan av narkotika av något slag. Vid ett tillfälle, förmodligen hösten 1961, hade Skog mitt på dagen känt en viss spritlukt från Gentele. Underläkarna på kliniken hade tyckt sig förstå att Gentele inte varit tillräckligt försiktig med alkohol. Under sista tiden synes Gentele ha varit ganska deprimerad. Ja det här förefaller ju, om det här är riktigt, vara ganska tydligt, för det visar ju, att det var i början på oktober 1961, som det här deprissionstillståndet insatte mera på allvar och sedan varade tills doktorn blev intagen i februari och nu är det den tiden, har yttrar sig om här. Det är förmodligen hösten 1961. Han hade då mitt på dagen känt en viss spritlukt, och underläkarna hade tyckt sig förstå, att Gentele icke varit tillräckligt försiktig med alkoholen. Vad säger doktorn om det?

G: Hela det där är mycket skunt uttryckt. Och det är felaktigt förstås. Med alkoholen är det felaktigt. Jag har inte missbrukat alkohol.

H: Det är en omdömessak eller en bedömningshistoria. Men skall man inte utgå ifrån att om man intages under dessa omständigheter och behandlas på detta sättet, då har det ju varit fråga om en alkoholism och en alkoholism grundas inte genom måttligt spritbruk då och då utan det förutsätter ett visst överdrivet spritbruk under någon längre tid. Det är väl doktorn på det klara med.

G: Ja naturligtvis. Men jag är också på det klara med att jag inte tillhör alkoholisternas grupp alltså.

H: Inte vid denna tiden, men nu är ju doktorn återställd. Men det är

ju fråga om vad som har varit.

G: Nej, men inte ens då.

H: Ja, sedan har vi professor Hellerström, som tydligen är docentens chef, och han säger, att anmälaren hade omtalat, att hon sökt Gentele på dennes privatmottagning men nu har ju vi inte med det att göra i detta sammanhanget, men det är ju belysande för det hela, och därvid funnit Gentele påverkad av alkohol. Hon sade sig ha erfarenhet av alkoholism i sin omgivning. Sedan hade hon intagits på kliniken, avdelning 4. Hon hade på avdelningen känt att Gentele vid en rond luktat alkohol och rapporterat detta till den läkare, vikarie-
rande underläkaren Lars Hallqvist, som tjänstgjort som avdelningsläkare. Efter detta hade hon låtit utskriva sig.

G: Men han förnekar alltså att hon har sagt det.

H: Hon hade sagt, att hon icke önskade bli behandlad av en läkare som vore så darrhant som Gentele. Anmälaren, som torde vara i åldern 35-40 år, hade verkat balanserad, och Hellerström hade aldrig själv kunnat iakttaga, att Gentele skulle ha varit påverkad av alkohol. En gång hösten 1961 hade Hellerström emellertid lagt märke till en lukt från Gentele, som har uppfattat som förorsakad av alkohol. Sedan omkring 2 år tillbaka hade Hellerström lagt märke till att Genteles beteende förändrats och ett visst sömngångaraktigt beteende hade utvecklats. Det hade blivit svårare att få kontakt med honom. Det beteendemönster, som sålunda utvecklats, i förening med vissa förändringar i Genteles utseende och en påtaglig tremor, vore av den art, som iakttoges vid fall av intoxication och ledde tanken i första hand till ett överdrivet bruk av alkohol. Emellertid hade Gentele skött sitt arbete utan anmärkning och inga beskyllningar hade kommit till Hellerströms kännedom, som motiverat ett ingripande. Så det skulle då enligt Hellerström förhållit sig så att docenten har skött sina angelägenheter utan någon anmärkning, såvitt han har funnit, men att han sedan två år tillbaka konstaterat ett visst förändrat beteendemönster, som han inte ansåg vara riktigt normalt. Han betecknade det visst såsom sömngångaraktigt beteende, och det här beteendemönstret i förening med vissa förändringar i Genteles utseende och en påtaglig tremor tydde på beständ alkoholism. Vad säger doktor Gentele om doktor Hellerströms bedömning av fallet.

G: Jag har ju för honom som min chef och vän berättat precis vad som har hänt mig i livet, och hur min enda kontakt till annan människa, att min bästa vän gick bort för två år sedan. Så han borde kunnat

ha uttryckt det här mera på sak, för det här är ju missledande på ett sätt.

H: Men det är ju en sak, att det finns anledning till depressioner det är inget att säga om, men att man sedan söker tröst i glaset är ju en annan sak.

G: Javisst, men det har jag inte gjort alltså. Jag förnekar bestämt någon alkoholism.

H: Men hur har då läkarna här, som ju är omdömesgilla, kunnat med de symtom som har kommit fram här. De har naturligtvis tagit hänsyn till alla detaljer här. Och det har lett dem till uppfattningen alkoholism!

G: Det har ingen uttalat någonstans.

H: Ja, han säger ju här "överdrivet bruk av alkohol" det är väl fråga om inte det är samma sak.

G: Leder tanken i första hand till, ja.

H: Ja, han uttrycker det ju mycket försiktigt. Det är ju klart, men så vitt här står så är hans diagnos, såvitt jag kan läsa här, en alkoholism. Låt vara, att den inte är den allra grovaste, men överdrivet bruk av alkohol.

G: Jag skulle kunna tänka, att om vi frågade alla dessa rakt på sak nu, så skulle ingen av dem klassificera mig som alkoholist.

H: Nej, men då återstår då frågan, det kan ju diskuteras hur pass mycket som skall fordras för att betecknas som alkoholist. Men överdrivet bruk av alkohol. Kan det inte motsvara verkligheten. Hellerströms omdöme?

G: Jo, jag har varit sömnlös efter denna fruktansvärda händelsen, Någon gång, som jag har sagt, har tagit, 2-3-4 centiliter. Det är ju whisky, sherry eller något sådant. Mer har jag inte druckit. Jag har inte druckit mera sprit.

H: Så står det på nästa sida, att Gentele hade svarat, att han led av sömnlöshet och att han därför då och då drack litet sprit. Bland läkarna på kliniken hade man haft en obestämmd uppfattning om att Gentele på något sätt vore intoxikerad, dock ej på något gravt sätt, slutar Hellerström.

Sedan kommer vi till docenten Lodin. Han hade i 6 år vetenskapligt samarbetat med Gentele men aldrig sett honom spritpåverkad under tjänstgöring. Samarbetet med honom hade gått friktionsfritt och Gentele hade alltid varit korrekt och nykter.

Såvitt Lodin kunde förstå, hade Gentele för några år sedan råkat ut för en personlig tragedi. Det vore möjligt att han i samband härmed börjat förtära alkohol till övermått. Någon enstaka gång hade man kunnat känna spritlukt från Gentele, dock ej mera än om han förtärt en del alkohol kvällen innan. Såvitt Lodin visste hade Gentele icke konsumerat alkohol på sjukhuset. Vid något tillfälle för ett par år sedan hade Gentele mera i förbigående talat om att han stundom hade gallbesvär. Under senare tid hade Lodin märkt en viss tröghet och tremor hos Gentele, och det kunde ibland vara svårt att få honom att sätta igång med ett arbete och att få det färdigställt.

I samband med att föreliggande anmälan inkommit mot Gentele hade Lodin talat med honom härom. Gentele hade därvid vidgått, att han konsumerat alkohol, sedan han lämnat tjänsten för dagen, Lodin hade försökt få honom att avstå från alkohol helt och hållet. Det hade gått bra någon kortare tid, men Gentele synes icke vid den tiden haft sjukdomsinsikt.

Ja vad säger doktorn om Lodins uttalande.

G: Det är ju svårt för mig att bedöma.

H: Men vill doktor Gentele påstå, att doktor Lodin inte har hållit sig till sanningen här?

G: Nej Lodin håller sig till sanningen. Vad han säger här är ju att han aldrig har sett mig spritpåverkad.

H: Nej, men han säger, att på senare tid har han märkt en viss tröghet och tremor hos Gentele. Och sedan detta att han hade varnat doktorn för spritförtäring. Det gör man väl inte om man tar en 3-4 centiliter om dagen. Kamraterna varnar väl inte då för spritförtäring.

G: Jag har väl varit tillräckligt öppen, så jag har väl sagt att jag har tagit. Men jag har tagit det vid en tidpunkt så att det har kunnat känts på morgonen, när jag har legat sömlös för länge.

H: Jo men 4-5 centiliter, som känts på morgonen, ger inte anledning att kamraterna varnar för alkoholism.

G: Alkoholism har han väl inte varnat för?

H: Nej, men han varnade för, här står ju på det viset, att Lodin hade försökt få honom att avstå från alkohol helt och hållet.

Det hade gått bra någon kortare tid, men Gentele synes icke vid den tiden haft sjukdomsinsikt. Det började ju med att Gentele hade vidgått att han konsumerat alkohol, sedan han lämnat tjänsten för dagen. Men nu säger ju doktorn själv att spritförtäringen var på morgonen.

G: Javisst, men då har jag väl lämnat tjänsten för dagen.

H: Jamen, man menar väl inte det förstås, att om man före tjänstgöringen börjar på morgonen förtär sprit.

G: Man jobbar ju så många timmar och.....

H: Ja, att det inte är under tjänstgöringen, det är ju klart. Han menar tydligen på kvällen, då han säger, sedan han lämnat tjänsten för dagen.

G: Jag måste rent ut sagt säga, att alkoholism föreligger inte i det här fallet. Här föreligger, att jag har bara tagit som lugnande medel under natten och under orosmoment, som jag sagt någon gång. Alltså, det är inte varje dag. Detta blir så förfärligt missvisande på något sätt.

H: Ja vi släpper alkoholism. För det kan ju diskuteras var gränsen till alkoholism går. Men frågan är ju här om det har varit till måttligt bruk eller omåttligt bruk. Måttligt bruk menar man ju de som dricker litet då och då utan att det egentligen syns på dem. De som dricker omåttligt är sådana, som får en skada på något sätt och får behandlas för det.

G: Nej något omåttligt bruk har det aldrig varit.

H: Ja, sedan har ju hörts en del av sköterskepersonalen, och där är först en översköterska Adela Jonsson. Hon hade aldrig märkt någon alkohollukt från Gentele. Nu vet jag inte om det var på den senare tiden som hon syftade på här. Det är litet oklart.

G: Jag har haft med henne att göra under de senaste tio åren. Det är regelbundet så det är.

H: Ja, hon säger att hon under många år samarbetat med Gentele. Sedan kommer översköterskan Kristina Lindahl. Hon säger att hon under flera år haft mycket samarbete med Gentele, som hade överinseendet över sjukvården vid avdelningen och två gånger i veckan ginge storrond där. Under senare tid hade vikarie tjänstgjort för Gentele då denne vikarierat som överläkare. Syster Kristina ansåge, att Gentele vore en utmärkt skicklig och samvetsgrann läkare och mycket förstående för såväl de intagna barnen som föräldrarna. Syster Kristina hade aldrig sett Gentele påverkad av alkohol och icke heller iakttagit någon lukt av alkohol från honom. Assistentköterskan syster Ann-Mari Torstensson hade emellertid en gång efter en storrond sagt, att Gentele hade verkat en aning "rödbrusig". Syster Kristina hade icke förrän nu hört några rykten om att Gentele skulle missbrukat alkohol.

Sedan har vi då här sjuksköterskan Ann-Mari Torstenson och hon säger, att hon en gång hösten 1961 vid en storrrond klockan 9 på morgonen märkt att Gentele varit pussig i ansiktet och möjligen haft litet tremor i händerna. Han hade vid detta tillfälle fäst sig vid en del rena oväsentligheter och talat om dem. Syster Ann-Mari hade fått den känslan att Gentele möjligen förtärt en del alkohol kvällen innan.

Sedan har vi översköterskan Margareta Wohlin. Hon hade sedan omkring år 1955 samarbetat med Gentele. Hon hade haft mycket kontakt med Gentele i arbetet. Det var tydligen *tidigare*. Syster Margareta hade aldrig märkt att Gentele skulle varit spritpåverkad, ej heller hade någon doft av alkohol förmärkts från honom. Syster Margareta ville tillägga dels att hon varit i Korea i drygt 1½ år under åren 1958-1960 och dels att hon under det sista halvåret icke haft någon kontakt med Gentele. Under denna tid hade docenten Lodin haft överinseendet över avdelningen. Så hon kan inte uttala sig under det sista halvåret, då det närmast har varit aktuellt.

Sedan har kassörskan vid sjukhusets kvinnliga hudpoliklinik fru Ingrid Sjunnesson uttalat sig. Hon säger, att intill dess att Gentele år 1955 blivit biträdande överläkare hade han tjänstgjort på polikliniken som underläkare. Under denna tid hade hon haft daglig kontakt med honom, därefter hade hon sett honom då och då. Under den tid Gentele tjänstgjort vid polikliniken hade fru Sjunnesson icke iakttagit något anmärkningsvärt med honom. Men det var ju under den tiden då hon inte så ofta träffade doktorn såvitt man kan förstå här.

Så säger hon, att i november 1961 hade hon emellertid av anmälaren hört att Gentele skulle missbruka alkohol. Vidare säger hon, att anmälaren sagt, att hon vore säker på sin sak och beredd att stå för den. Anmälaren hade verkat vederhäftig. Fru Sjunnesson hade förbindelse med en f.d. undersköterska vid sjukhuset, fru Märta Nilsson, som sedan ett antal år tillbaka vore anställd vid Genteles privatmottagning. Nu gäller det ju inte närmast privatmottagningen och detta är ju andrahandsuppgifter så det är ju inte mycket att bygga på. Vad som Nilsson säger här och som kanske möjligen har intresse är, att det var tråkigt att Gentele missbrukade alkohol och att patienterna kunde märka det. Det hade förekommit, att han varit så påverkad, att han ej kunnat utföra någon undersökning. Men det var ju som sagt privatmottagningen. Själv hade fru Sjunnesson

icke sett honom påverkad eller känt lukt av alkohol från honom. Så kassörskan själv hade inte sett någonting, utan bara vad hon hört. Sedan har prosektorn Lindberg hörts, och han säger att i början av december 1961 hade han uppsökt Gentele i något ärende. Denne hade sett betryckt ut och sagt, att han vore sömnlös och kände sig deprimerad. Intet i Genteles beteendemönster hade givit Lindberg anledning att misstänka intoxikation.

Ja det var vad som i huvudsak har förekommit här. Så har vi fått journalerna in här, men det har vi ju ingen anledning att gå igenom. Sedan skulle jag - doktorn har sagt här - att Ni har förtärt alkohol då och då under den här aktuella tiden oktober 1961 - 9 februari och att det var huvudsakligen konjak och whisky som ni förtärde - fråga vilka tider på dygnet var det i regel som spritförtäringen förekom.

G: Ja som regel har det varit alltså någon gång då jag inte har kunnat sova och det var mitt i natten alltså.

H: Den övervägande delen av den spritförtäring som det kan vara fråga om, skulle den ha skett då på morgontimmarna. Men doktorn har väl varit ute på bjudningar och så där.

G: Ja men det är en särskild sak. Men jag brukar aldrig ta en droppe alkohol efter en middag, ett glas rödvin till middagen, möjligen, men aldrig något efter, då sover jag så illa. Jag brukar taga ett glas alkohol till middagen men aldrig någonting efter. Men det har varit rent förtvivlande, de här sakerna som jag har läst här.

H: Ja, men Ni har ju varit i sådant här deprimerat tillstånd. Har det inte varit i samband med så kallad förmiddagsångest och sånt där, som har lett till att doktorn har känt behov utav sprit. Ja så att tiden skulle i huvudsak ha varit på morgontimmarna före tjänstgöringen och doktorn har sagt att det inte vid något tillfälle sammanlagt varit mer än högst 4-5 centiliter.

G: Ungefär så ja.

H: Det har inte varit 20-25.

G: Nej, det har det inte varit.

H: Det som nu har framkommit här är, såvitt jag kan se, visar ju, att doktors egen inställning är, att doktorn har förtärt sprit i så ringa mängd att det inte på något sätt skulle kunna sätta spår i doktors beteende eller somatiskt sett. Men trots att vissa här utav kamraterna säger, att det tydligen har varit frågan om spritförtäring över det normala måttet, så vill doktorn inte vidgå det.

G: Jag vill inte vidgå, att det har varit.

H: Trots att symtomet vid doktors intagning enligt läkarens bedömning framförallt är tremor, som åtminstone tre har yttrat sig ganska bestämt om här. Att det inte skulle vara klart symptom på en ⁽ⁱⁿ⁾etoxikation alltså.

G: Jag tycker inte att det är det. Jag är så pass nervös även i dag här, att jag skulle kunna förevisa en tremor alltså, bara för att jag tycker att det är en obehaglig situation.

H: Det förstår jag så väl, att det är en obehaglig situation. Men är inte så, att Hellerström uttrycker sig så att den är av den art.

G: Ja men han uttrycker sig mycket mycket försiktigt.

H: Ja, men det gör han väl som kollega ändå. Såvitt jag kan se så kan vi inte komma längre i det här. Utan vad som skulle återstå skulle vara frågan om vi skulle behöva höra någon av de läkare, som känner till mera; begära in ett utlåtande närmast om doktors tillstånd, intagning och vad de har kunnat ställa för några diagnoser.

G: Har de inte skickat de hit.

H: Det har skickats journalerna bara.

G: I alla fall har ju det hela blivit ett sånt skrämskott för mig, att jag har blivit nykterist efter detta.

H: Jo jag förstår det.

G: För det här är ju för mig någonting alldeles ohyggligt.

Efter avbrottet.
=====

Dr. Eklund

Nej, alltså jag har tänkt, att när man sitter mycket ensam och det är någonting som pressar över en så kan det ju ligga nära till hands alltså.....

G: Nu får ni lita på mig.

E: Den här depressionen är det något som har kommit så småningom.

G: Ja, men professor Hellerström, som är min chef, har varit borta hela tiden och vidare så tröt min semester är från år. 25-30 dagar. Och det summerar sig. Så jag var faktiskt alldeles slut. Och nu är jag bra igen. Jag sover relativt hyggligt. Det har jag aldrig gjort förut, men det gör jag nu. Men jag är fullt övertygad om att jag i psykiaternas värld inte fått rätt upplysande uppgifter. För vi kom inte i kontakt med varandra. Det händer, eller hur.

H: Ja doktorn vill inte ge sitt samtycke här till att vi skall gå igenom journalerna. Vi tar inte del utav dem om inte doktorn ger sitt samtycke till.

G: Då låter vi bli.

H: Ja det var ingen ytterligare fråga.

Första frågan kom ej med på bandet.

Angående gallan. De var inte frekventa. Då har det ingen betydelse.

G: Det är klart att man av papaverinet blir litet lummig. Jag tror det är det hela av denna historia och allt jävelstyg för mig. Sen kommer ju ryktena.

DISCIPLINNÄMNDEN

DN 64/62

Medicinalstyrelsens disciplinnämnds
beslut den 20 september 1962 i ärende
angående biträdande överläkaren vid hud-
kliniken å karolinska sjukhuset H. Gentele.

Med en till medicinalstyrelsen den 13 februari 1962 inkommen skrivelse har direktionen för ovannämnda sjukhus överlämnat en av Gudrun Svensson, Söderby sjukhus, Uttran, undertecknad, till direktionen ställd skrift. I denna har Svensson, under förmälan att hon under tiden 4 - 21 oktober 1961 varit intagen på avdelning fyra å hudkliniken vid karolinska sjukhuset, anmält att Gentele luktat sprit på avdelningen, varför hon låtit skriva ut sig därifrån. Vidare har Svensson uppgivit, att hon tidigare konsulterat Gentele på dennes privatmottagning samt att han även då luktat sprit och varit tydligt spritpåverkad, till följd varav hon upphört att konsultera honom.

Efter remiss har berörda direktion - som hört Gentele och följande befattningshavare vid hudkliniken, nämligen professorerna Sven Hellerström och Åke Nilzén, docenterna Anders Lodin och Erik Skog, underläkaren Karin Olsson, översköterskorna Adela Jonsson, Kristina Lindahl och Margareta Wohlin, sjuksköterskan Anna-Mari Torstenson samt kassörskan Ingrid Sjunnesson ävensom prosektorn vid patologiska institutionen Kaj Lindberg - den 17 mars 1962 överlämnat protokoll, fört vid förhören jämte yttrande av förutvarande t.f. underläkaren vid hudkliniken Lars Hallqvist.

Svensson har vid telefonförfrågan den 21 mars 1962 upplyst, att hennes besök hos Gentele på dennes privatmottagning skett sommaren 1959.

Gentele har den 18 april 1962 förklarat sig icke ha något att tillägga utöver vad som framginge av ovannämnda förhör med honom.

T.f. överläkaren vid karolinska sjukhuset Jan-Otto Ottosson - som i skrivelse till medicinalstyrelsen den 2 mars 1962 anmält, att Gentele sedan den 9 februari 1962 varit intagen å sjukhusets psykiatriska klinik - har i skrivelse till styrelsen den 4 maj 1962 anmält, att Gentele den 9 mars 1962 utskrivits från kliniken samt att i Genteles aktuella tillstånd icke funnes något, som tydde på att han skulle ha återfallit i spritmissbruk.

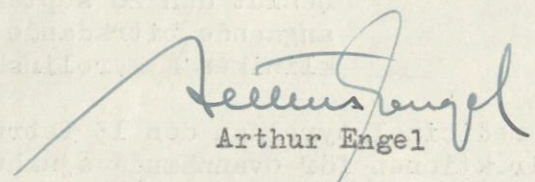
Den 14 juni 1962 har inför disciplinnämnden hållits muntligt förhör med Gentele.

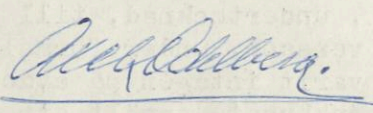
Visserligen tyder utredningen på att Gentele vid olika tillfällen från hösten 1961 och fram till den 9 februari 1962 i sin tjänst såsom biträdande överläkare vid karolinska sjukhuset varit påverkad av sprit. Emellertid kan det genom utredningen icke anses ådagalagt, att Gentele vid ifrågavarande tillfällen icke kunnat nöjaktigt utöva läkaryrket. Vid sådant förhållande föranleder

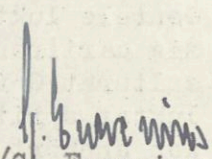
Fru Gudrun Svensson, Avdelning 7, Söderby sjukhus, Uttran.

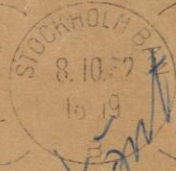
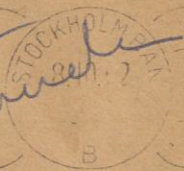
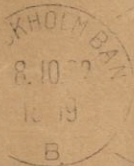
vad i denna del av ärendet förekommit icke någon disciplinnämndens åtgärd.

Enär de mot Gentele i hans enskilda verksamhet som läkare riktade klagomålen avse förhållanden, som ligga mer än två år tillbaka i tiden, föranleder med hänsyn till gällande regler om preskription vad härutinnan förevarit icke något nämndens vidare yttrande.

Arthur Engel

Axel Odelberg

/G. Eurenium

Die *namnet*

Address *okant*

Från Gudrun Svensson

~~Uläradts vägen 75c~~
~~Indelning 7. 1/6 Vedeby~~

~~F. a. d.~~

~~Stursta~~
~~Söderby sjukhus~~

Tjänste
Kungl. Medicinalstyrelsen
Fack
Stockholm 3

